

Giải mã Lãnh tụ : Một đóng góp quan trọng của Trần Đức Thảo Ghi nhận của Đoàn Thanh Liêm

* * *

Tài liệu tham khảo chính yếu : **Trần Đức Thảo – Những Lời Trăng Trối**

Tác giả : Tri Vũ – Phan Ngọc Khuê

Do Tổ Hợp Xuất Bản Miền Đông Hoa Kỳ ấn hành năm 2014

Sách dày 428 trang – giấy trắng, khổ chữ 12 – bìa giấy màu vàng.

* * *

Ở nước ta, thì có rất nhiều vị giáo sư dạy môn Triết học từ cấp trung học lên đến cấp đại học, trong đó đặc biệt là ở miền Nam, thì có một số vị được nhiều môn sinh quý trọng vì sự uyên bác với sở học vững vàng. Nhưng chỉ duy nhất có một mình ông Trần Đức Thảo (1917 – 1993) thì mới là người được gọi là triết gia – mà lại gây được sự chú ý và nể trọng trong giới học thuật riêng tại nước Pháp.

Từ thời còn trẻ lúc theo học tại trung học Albert Sarraut ở Hà nội, ông Thảo đã là một học sinh xuất sắc, rồi được học bổng qua học tại Pháp. Tại đây, ông lại thi đậu vào trường Cao đẳng Sư phạm (École Normale Supérieure ENS) là một trong những cơ sở giáo dục có danh tiếng hàng đầu của nước Pháp. Và chỉ ít năm sau đó, ông Thảo đã có bằng Thạc sĩ vào lúc chưa đầy 30 tuổi. Cũng như nhiều trí thức khác ở Âu châu trong thập niên 1940 – 50, ông Thảo say mê với chủ thuyết Mác xít và coi đó là một thứ kim chỉ nam cho công cuộc cách mạng xã hội ở thế kỷ XX.

Vào năm 1949 – 50, ông Thảo đã có cuộc tranh luận trên báo chí với Jean Paul Sartre là một triết gia rất nổi tiếng thời ấy. Nhưng vào năm 1951, ông Thảo đã tìm cách đi qua ngã Liên Xô, Trung Quốc để về chiến khu Việt Bắc tham gia kháng chiến chống Pháp. Và thảm thương thay, kể từ đó là bắt đầu một cuộc đời bi đát đen tối vì ông bị đày đọa, nghi kị theo dõi kèm kẹp liên tục cho đến lúc chết ở Paris năm 1993.

Năm 1991, vào tuổi 74 ông Thảo mới lại có dịp trở lại Paris và suốt trong 6 tháng cuối đời, ông mới kịp thổ lộ tâm sự thâm kín với vài người vốn có lòng quý trọng đối với triết gia. Và nhà báo Tri Vũ ở bên Pháp đã rất công phu nghe lại các cuốn băng ghi âm về các cuộc nói chuyện đó - để viết thành cuốn sách “Trần Đức Thảo – Những Lời Trăng Trối” mà vừa được ra mắt công chúng vào tháng 5/2014.

Khác với trường hợp của Luật sư Nguyễn Mạnh Tường là người đã viết cuốn Hồi ký bằng tiếng Pháp nhan đề là “Un Excommunié” (Kẻ bị khai trừ, đã có

bản dịch ra Việt ngữ) – ông Thảo thì không để lại một cuốn sách nào kể lại cuộc đời đầy dẫy những truân chuyên sóng gió của mình trong suốt 40 năm sống dưới chế độ cộng sản. Nên ta có thể coi cuốn sách này như là một sự gửi gắm cho hậu thế biết về cuộc đời nhiều cay đắng éo le của ông vậy.

Vì lý do cuốn sách này vừa được nhà báo Phan Thanh Tâm ở Minnesota viết bài giới thiệu với rất nhiều chi tiết và phổ biến vào giữa tháng 6 mới đây, nên tôi thấy không cần phải trình bày dài dòng gì thêm nữa. Mà tôi chỉ xin tập trung về một khía cạnh rất quan trọng được ghi trong Chương 12 nhan đề “Giải mã Lãnh tụ” trải dài đến 70 trang (từ trang 258 đến 328).

Tôi coi đây là một đóng góp rất quan trọng của ông Trần Đức Thảo trong việc góp phần “Giải trừ Huyền thoại Hồ Chí Minh” - mà mới do Nhóm của quý vị Trần Quốc Bảo và Nguyễn Hữu Lễ phát động trong vòng 7 - 8 năm nay. Xin được trình bày vấn đề dưới các mục sau đây :

I – Gặp mặt lãnh tụ.

1 – Ba lần gặp gỡ trực tiếp với vị Lãnh tụ hàng đầu Hồ Chí Minh.

Ông Thảo thuật lại có đến tất cả 3 lần ông trực tiếp gặp gỡ và nói chuyện với “Ông Cụ”. Còn rất nhiều lần khác, thì ông Thảo chỉ được bố trí cho có mặt “để làm cảnh” mà thôi – do đó mà không có gì đáng nói về chuyện này.

Lần thứ nhất, ông Thảo gặp gỡ và nói chuyện với ông Hồ là vào tháng 6 năm 1946 tại Pháp. Lúc đó, ông Thảo là đại diện cho khối người Đông Dương sinh sống tại Pháp.

Lần thứ hai là vào cuối năm 1952, ông được bố trí để gặp lãnh tụ trong ít phút thật ngắn ngủi tại một nơi trong An Toàn Khu (ATK) ở vùng Việt Bắc.

Lần thứ ba là vào năm 1964, ông được chỉ định trình bày quan điểm về chiến tranh và hòa bình trước giới lãnh đạo cao cấp tại văn phòng Phủ Chủ tịch.

Ngay sau buổi thuyết trình đó, ông Hồ có nói vài câu có phần lơ là miễn cưỡng, mà không hề bày tỏ sự nhiệt tình thân mật gì đối với ông Thảo cả.

Ông thuật lại là vào mấy phút cuối bài thuyết trình của ông, thì ông cụ tỏ vẻ mặt cau có vì không đồng ý với quan điểm của thuyết trình viên đã “không theo đúng với sách lược chủ chiến” của giới lãnh đạo đảng cộng sản thời ấy.

Qua 3 lần trực tiếp gặp mặt và nói chuyện với “Cụ Hồ” và qua sự quan sát về sinh hoạt của lãnh tụ hàng đầu này trong nhiều năm, cũng như nhờ thâm thập thêm được nhiều thông tin từ những nhân vật gần gũi thân tín với “ông cụ” - mà ông Thảo đã có những nhận xét thật là chính xác, sâu sắc về ông Hồ Chí Minh – mà tôi sẽ xin ghi lại chi tiết hơn trong mục II tiếp liền sau mục I này.

2 – Những lần gặp gỡ với các lãnh tụ Trường Chinh và Lê Duẩn.

Ông Thảo cũng còn thuật lại những lần gặp gỡ trao đổi với các nhà lãnh đạo cộng sản cao cấp khác nữa, đặc biệt là các ông Trường Chinh và Lê Duẩn. Vào cuối năm 1955, ông đã có dịp trao đổi chuyện trò khá lâu với ông Trường Chinh, ông Thảo cũng thẳng thắn bày tỏ quan điểm của mình về khía cạnh nhân bản, nhân ái của cuộc cách mạng lý tưởng – điều này khác biệt hẳn với chủ trương xúi giục hận thù giữa các tầng lớp nhân dân như trong Cải cách Ruộng đất hiện đang diễn ra thời ấy. Ông Trường Chinh trả lời huych toet thế này : “...Nhân loại có tiến bộ là nhờ có chiến tranh... Vì cách mạng luôn luôn phải là ở trong vị thế của thời chiến tranh, cách mạng phải luôn luôn cần thấy rõ thù trong, giặc ngoài để mà chiến đấu!”...

Với ông Lê Duẩn, lại càng tệ hại hơn nữa. Ông Thảo kể lại : “Sau này cánh Lê Đức Thọ, Lê Duẩn thì rất gồm tôi, vì biết tôi muốn ngăn cản mở lại chiến tranh. Còn một lần gặp riêng ông Lê Duẩn, thì rồi ông ấy cũng không ưa tôi, vì lúc ấy, trong cương vị Tổng bí thư, ông ta muốn tôi chấp bút viết Hội ký cho ông ấy. Nhưng sau khi ngồi cả tiếng đồng hồ để nghe ông ta giảng giải tư tưởng của ông, tôi đành trả lời thẳng là tôi nghe ông nói mà không hiểu gì cả! Vì thế mà sau này ông ấy cũng cay ghét tôi...”

II – Giải mã Lãnh tụ.

Thật ra những điều ông Thảo bộc bạch tâm sự như được ghi lại trong rất nhiều trang, đặc biệt là trong Chương 12 của cuốn sách này, thì cho đến nay cũng đã có nhiều người nói đến rồi. Nhưng cái lối phân tích cặn kẽ sâu sắc của vị triết gia đã “trải nghiệm, quan sát và nghiền ngẫm trong suốt 40 năm sống trong lòng chế độ cộng sản”, thì phải coi là rất có giá trị và có sức thuyết phục rất cao đối với phần đông người Việt chúng ta. Có thể tóm tắt lại trong mấy điểm như sau đây.

1 – Ông Hồ là một người có “cuồng vọng làm lãnh tụ”.

Theo dõi hành tung “xuất quỷ nhập thần” của “ông cụ” trong mấy chục năm tại khắp nơi ở hải ngoại với hàng trăm tên và bí danh khác nhau, ta dễ có thể nhận ra được cái tham vọng của một con người đa mưu túc trí, lúc nào cũng sẵn sàng làm bất kể việc gì miễn sao đạt được mục đích của riêng mình. Rõ ràng là ông nắm lòng cái lối mưu lược bá đạo của Machiavel, chứ không hề có chủ trương vương đạo theo truyền thống luân lý nhân bản của cha ông ta. Ngay cái tên ông chọn cho mình như “Ái Quốc”, “Vương”, “Chí Minh” cũng đủ nói lên cái tham vọng vượt mức của một con người làm chính trị rồi.

Xin trích một số đoạn ngắn như sau : “Ông cụ” là một con người cực kỳ vị kỷ, mang mặc cảm tự tôn tuyệt đối... “Ông cụ” còn có tính đa nghi như Tào

Tháo ấy... Anh phải biết là cho tới nay, những ai đã từng coi thường “Người”, từng tỏ ra ngang hàng với “Người”, thì sau đều đã vĩnh viễn bị loại ra khỏi tầm nhìn của “Người”. Không ít người đã mất mạng, mất cả xác vì dám có ứng xử tay ngang như thế đấy... Người ta ưa kể cho nhau nghe rằng : Tạ Thu Thâu đã chết mất xác vì câu nói : “Ngòai Bắc có Cự, trong Nam có... tôi” ...!

2 – Cái “Bóng Ma Mao Trạch Đông”.

Vào cuối thập niên 1920, khi bị Comintern gán cho tội theo chủ trương “quốc gia chủ nghĩa hẹp hòi” và bị gạt ra rìa, thì “ông cự” tìm cách “ôm chân Mao Trạch Đông” bằng cách tuyên thệ làm đảng viên đảng cộng sản Trung quốc và gia nhập hàng ngũ Bát Lộ Quân thuộc Giải Phóng Quân Trung Quốc. Nhờ thế, mà sau ít lâu, “ông cự” đã trở thành một lãnh tụ vượt lên trên tất cả các cán bộ nòng cốt được đào tạo chính quy bài bản ở Liên Xô như Trần Phú, Lê Hồng Phong, Hà Huy Tập, Nguyễn Văn Cừ v.v...

Mà cũng vì thế cho nên “ông cự” mới du nhập vào nước ta bao nhiêu tai họa phát sinh từ chủ trương sắt máu bạo ngược của cộng sản Trung quốc điển hình như các chiến dịch Chinh Huân, Cải Cách Ruộng Đất v.v...

Và sau này, với chuyện hôi hạp lén lút ở Thành Đô vào năm 1990, các ông Nguyễn Văn Linh, Đỗ Mười... đã uơ hèn quy phục giới lãnh đạo ở Bắc Kinh để mà “bán đất, nhượng biển cho Trung quốc” hầu cứu vớt đảng cộng sản đang lâm nguy của tập đoàn họ. Làm như vậy, chính là họ tiếp nối cái chuyện bán nước của Hồ Chí Minh từ xưa vậy.

3 – Từ Hồ Chí Minh đến Trường Chinh, Lê Duẩn ..., tất cả đều rất mực hiếu sát, hiếu chiến.

Trong suốt cuốn sách, ông Thảo nhắc lại đến cả mấy chục lần về việc ông tìm cách thuyết phục giới lãnh đạo cộng sản là :”Không nên chọn chiến tranh, mà phải dồn mọi năng lực vào việc xây dựng hòa bình”. Nhưng rõ ràng là tất cả các ông lãnh tụ này đều một mực hiếu chiến, nên đã phát động cuộc chiến tranh xâm chiếm miền Nam bằng mọi giá, bất kể đến tổn thất kinh hoàng về nhân mạng, hay phải trả cái giá quá đắt là lệ thuộc nặng nề vào Trung Quốc và Liên Xô. Và ngày nay, dù cuộc chiến đã chấm dứt từ lâu mà xã hội chúng ta vẫn chưa làm sao có thể phục hồi lại được cái truyền thống nhân bản và nhân ái của cha ông mình.

Cũng vì chủ trương nhân bản hòa ái như vậy, mà ông Thảo bị họ liệt vào “loại có vấn đề” để mà bị theo dõi, kiểm chế và trù dập rất gắt gao – đến nỗi mà ông đã phải giả vờ như người khùng, người hề, người mất trí để tránh khỏi bị ám hại.

Và cuối cùng, thì ông Thảo đã phải đành thép kết luận rằng : Tất cả những sự tệ hại tàn ác xảy ra cho đất nước và dân tộc chúng ta, thì đều do cái học thuyết “đấu tranh giai cấp” mà ra. Và người thủ phạm gốc của tệ nạn này, đó chính là ông tổ sư Karl Marx đây! Lời xác nhận này rất quan trọng, vì nó phát xuất từ một người trí thức có tên tuổi mà hồi còn trẻ đã có sự say mê tin tưởng vào chủ thuyết Marxist và đã dám có sự can đảm hy sinh từ bỏ cả sự nghiệp và tương lai đầy hứa hẹn trên đất Pháp để về tham gia công cuộc chiến đấu chống thực dân Pháp từ năm 1951 lúc mới có 34 tuổi. Mà rồi sau đó 40 năm với bao điều chính bản thân mình đã tai nghe mắt thấy – ông Thảo đã chứng nghiệm được sự sai lầm tột độ của lý thuyết dựa trên lòng hận thù bạo ngược của chính người khởi xướng là Karl Marx. Và ông đã có sự can đảm và lòng thành thật để công khai nói lên điều đó.

* * Từ ngày qua Pháp, ông Thảo đã cố gắng viết cho xong một cuốn sách thật nghiêm túc để nêu lên sự sai lầm tai hại của chủ thuyết Marxist - với lý luận chặt chẽ dựa trên những trải nghiệm bi đát của bản thân trong hơn 40 năm sinh sống ở Việt nam. Ông phải làm việc rất thận trọng nhằm hoàn thành được một cuốn sách cho thật xứng đáng với tầm vóc của một triết gia. Nhưng tiếc thay, ông đã phải ra đi ở tuổi 76 mà chưa kịp hoàn thành tác phẩm quan trọng này.

Vì thế mà tác giả Tri Vũ Phan Ngọc Khuê mới lấy nhan đề cho cuốn sách ghi lại những thổ lộ tâm sự uất nén đã bao nhiêu năm của ông Thảo là :

“Trần Đức Thảo – Những Lời Trắng Trời”

Cuốn sách chứa đựng nhiều thông tin thật quý báu để minh họa cho lập trường nhân bản, nhân ái và tính cương trực can đảm của vị triết gia có tên tuổi trong hàng ngũ trí thức ở nước ta cũng như tại nhiều nơi trên thế giới. Người viết rất hân hạnh được giới thiệu với quý bạn đọc cuốn sách thật sự có giá trị này.

Hơn nữa, sự Giải mã Lãnh tụ (Deciphering) được trình bày với nhiều chi tiết xác thực trong cuốn sách sẽ giúp ích rất nhiều cho công cuộc “Giải trừ Huyền thoại Hồ chí Minh” (Demystifying) đã được phát động từ 7 – 8 năm nay.

Và cuối cùng người viết cũng xin được gửi lời cảm ơn đến tác giả Tri Vũ Phan Ngọc Khuê cũng như đến Tổ Hợp Xuất Bản Miền Đông vì sự công hiến thật đáng ca ngợi này./

San Clemente California ngày 24 tháng Sáu năm 2014

Đoàn Thanh Liêm

